

Vragen en antwoorden

Type vluchtelingen

Nederland kent verschillende soorten vluchtelingen. In Nederland zijn er twee type vluchtelingen met een verblijfstatus, ook wel vergunninghouders genoemd. De eerste, statushouders, zijn asielzoekers die zelfstandig naar Nederland komen om asiel aan te vragen. Zij komen in asielzoekerscentra terecht, daar wordt gekeken of zij in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning, zodra ze deze krijgen zijn ze statushouders, of vergunninghouders.

Ten tweede zijn er hervestigde vluchtelingen. Dit zijn mensen die in buurlanden van hun oorspronkelijke land van herkomst beland zijn in kampen van de UNHCR. De UNHCR vraagt aan lidstaten van de Verenigde Naties of zij een aantal van de vluchtelingen willen opnemen. Nederland heeft ervoor gekozen om jaarlijks 500 hervestigde vluchtelingen op te nemen. Wanneer deze mensen gekozen worden krijgen zij een verblijfsvergunning en zijn daarvoor ook vergunninghouders. Vluchtelingen die nog geen procedure voor een verblijfsvergunning hebben doorlopen zijn vluchtelingen zoals bedoeld in het kader van noodopvang en crisisopvang. Deze personen zullen na deze tijdelijke opvang via een AZC de procedure doorlopen voor een verblijfsvergunning.

Wat is het verschil tussen noodopvang, statushouders en een reguliere opvang?

Noodopvang is opvang voor 6 tot 12 maanden. hallen en locaties voor paviljoens die zes tot twaalf maanden opvang kunnen bieden aan +/- 300 of meer asielzoekers. Bij voorkeur in de directe nabijheid van een potentiële tijdelijke of reguliere opvanglocatie. Kabinet, VNG en IPO hebben een beroep gedaan op de provincies om onder regie van rijksheren (de Commissarissen van de Koning) in alle provincies een noodopvanglocatie(s) in te richten (omvang van 2.000-2.500 en zijn in ieder geval nodig tot en met 2016).

Statushouders

Huisvesting van **statushouders** (vluchtelingen met een verblijfsvergunning die recht hebben op zelfstandige huisvesting in een sociale huurwoning). Elke gemeente in Nederland moet verplicht een aantal statushouders huisvesten (taakstelling), gebaseerd op het inwonersaantal.

Reguliere opvang

Opvang van asielzoekers die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning in een asielzoekerscentrum. Het gaat dan om opvang voor langere tijd.

Welke vluchtelingen verblijven in een asielzoekerscentrum?

Vluchtelingen melden zich in Nederland bij een centraal aanmeldcentrum. Van daaruit worden ze gehuisvest in een van de asielzoekerscentra (azc's). In het azc verblijven ze gedurende de behandeling van hun asielaanvraag. Als het asiel van de vluchteling wordt toegekend en er een (tijdelijke) vergunning voor verblijf wordt verstrekt, wordt deze persoon als zogenaamd statushouder gekoppeld aan een gemeente in Nederland. Vanuit die gemeente moet snel een passende woonruimte worden aangeboden. Vluchtelingen zonder verblijfsvergunning bereiden zich in een azc voor op hun vertrek uit Nederland.

Wie is er verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers?

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zorgt voor de opvang van vluchtelingen gedurende de hele asielprocedure. Dit houdt in dat het COA zorgt voor huisvesting vanaf het moment dat de vluchteling asiel aanvraagt in Nederland tot aan het moment dat de vluchteling Nederland moet verlaten of een verblijfsvergunning krijgt. Het COA vangt vluchtelingen op in asielzoekerscentra (azc's) die verspreid over het hele land liggen. Informatie over de werkwijze van het COA en de opvangprocedure in Nederland is te vinden op www.coa.nl.

Voor hoe lang kunnen mensen een verblijfsvergunning krijgen?

Vluchtelingen krijgen in principe voor 5 jaar een vergunning. Tussentijds wordt gekeken of de situatie in het land van herkomst verbeterd is en kan een vergunning ingetrokken worden. Na 5 jaar kan besloten worden tot een vergunning voor onbepaalde tijd. Dit kan alleen als terugkeer naar land van herkomst uitgesloten is, iemand is ingeburgerd en geen strafblad heeft.

Wat is een statushouder?

Een statushouder heeft de hele asielprocedure doorlopen en heeft vervolgens een verblijfsvergunning gekregen voor vijf jaar. Elke gemeente in Nederland moet verplicht jaarlijks een aantal statushouders huisvesten. Voor de gemeente Culemborg is dat in 2016 waarschijnlijk ongeveer 70 statushouders, maar dat aantal kan nog toenemen. Het gaat zowel om gezinnen, echtparen als alleenstaanden, dus het aantal statushouders is hoger dan het aantal benodigde woningen.

Hoeveel statushouders moet de gemeente Culemborg gaan huisvesten?

In 2014 ging het om 25 statushouders, in 2015 om 48 en voor 2016 zijn dat er waarschijnlijk ongeveer 70, maar dat aantal kan nog toenemen. Dat komt neer op ongeveer 35 woningen. Daarover is de gemeente in gesprek met KleurrijkWonen.

Waarom moeten gemeenten meer statushouders huisvesten?

Door de vele brandhaarden in de wereld zijn er in de afgelopen periode veel mensen op de vlucht geslagen. De situatie is zo omvangrijk, dat kan geen enkel land in zijn eentje aan. Veruit de meeste vluchtelingen blijven in de buurlanden. Een klein deel zoekt veiligheid in Europa en dus ook in Nederland. In korte tijd hebben we ook in Nederland te maken gekregen met een grote toename van het aantal vluchtelingen, waardoor het aantal opvanglocaties niet toereikend was. De asielzoekerscentra zitten overvol. Dit komt onder andere omdat mensen die een status hebben gekregen (statushouders) nog niet kunnen doorstromen naar een gemeente omdat er nog geen huisvesting beschikbaar is. Het Rijk en de gemeenten moeten daarom de komende periode oplossingen bedenken om meer huisvesting te creëren.

Welke mensen komen er dan te wonen?

De gemeente bepaalt niet wie er komt te wonen; het COA wijst de statushouders per gemeente toe. Het kan dus om zowel gezinnen, echtparen als alleenstaanden gaan. Dat betekent dat het aantal benodigde woningen lager ligt dan het aantal statushouders.

Blijven statushouders tijdelijk of permanent in de gemeente?

Het is niet te voorspellen hoe lang statushouders in onze gemeente blijven wonen en of zij op één plaats blijven wonen. Anders dan reguliere huurders kiezen zij niet bewust voor Culemborg. Het COA plaatst hen hier. Na verloop van tijd zullen mensen een bewuste keuze kunnen maken. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de thuislanden keert een aantal statushouders terug naar het land van herkomst. Het is natuurlijk mogelijk dat statushouders zich permanent in Nederland of in Culemborg vestigen. Daarom is het nodig ervoor te zorgen dat statushouders snel inburgeren. Als gemeente denken we ook daarover na hoe we het inburgeren kunnen bevorderen, bijvoorbeeld bij het begeleiden naar werk. Wij stellen ook vast dat veel statushouders zich binnen korte tijd verbinden aan onze gemeenschap door het doen van vrijwilligerswerk en zich ook op andere manieren inzetten.

Wat gebeurt er verder als mensen met een verblijfsvergunning (statushouders) eenmaal gehuisvest zijn?

In de gemeente Culemborg regelt Vluchtelingenwerk met hulp van vrijwilligers de begeleiding van statushouders. VluchtelingenWerk wil mensen zo snel mogelijk zelfredzaam maken en hen de weg wijzen naar de voorzieningen in Culemborg. Ze werken daarvoor samen met verschillende organisaties in Culemborg.

Vluchtelingenwerk begeleidt mensen op het gebied van wonen, post en financiën, verzekeringen, gezondheidszorg, onderwijs en werk. Maar ook op het gebied van onderwijs en opvang voor de kinderen, vervoer, kennismaken met de leefomgeving, vrijetijdsbesteding en het opbouwen van een sociaal netwerk.

De mensen die Vluchtelingenwerk begeleidt, komen vanuit een asielzoekerscentrum of rechtstreeks vanuit een kamp van de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties. Dat laatste gebeurt dan op uitnodiging van de Nederlandse overheid. Deze vluchtelingen noemen we zogenaamde 'hervestigers'. Nadat ze een huis hebben toegewezen gekregen, ontvangen de statushouders een lening om de woning in te richten. Ze krijgen een of twee vrijwilligers die hen begeleiden. De duur daarvan varieert tussen de acht en veertien maanden, afhankelijk van de behoefte van de vluchteling. De 'hervestigers' begeleiden we veertien maanden omdat zij helemaal vanaf nul moeten beginnen.

Kan ik in beroep gaan tegen de komst van statushouders?

Nee, inwoners kunnen niet bezwaar maken tegen de komst van statushouders. Dat is een verplichting die het Rijk oplegt.

Wie betaalt dit allemaal?

Zodra een vergunninghouder gekoppeld is aan de gemeente Culemborg, is deze persoon een Culemborger en heeft dezelfde rechten en plichten als alle andere Culemborgers. Als een statushouder in de gemeente komt wonen, krijgt hij/zij van de gemeente een bijstandsuitkering. Ook kan de gemeente een lening geven voor de woninginrichting en de mensen kunnen gebruik maken van de minimaregelingen (denk aan huursubsidie en zorgtoeslag).